

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-893751846

DOS-2026-0000774

Status

Openbaar

Datum vergadering**Gedeputeerde Staten**

14 juli 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Zienswijze op Initiatiefvoorstel 'Sociale veiligheid als basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid'

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief met daarin de zienswijze op het Initiatiefvoorstel 'Sociale veiligheid als basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid'.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de GS-brief met daarin de zienswijze op Initiatiefvoorstel 'Sociale veiligheid als basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid'.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS-brief Zienswijze op Initiatiefvoorstel 'Sociale veiligheid als basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid'
- Initiatiefvoorstel 'Sociale veiligheid als basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid'

Toelichting voor het College

Dit voorstel bevat de bestuurlijke reactie (zienswijze) op het initiatiefvoorstel van D66 en PRO. Zoals beschreven in de Provinciewet hebben Provinciale Statenleden het recht van initiatief, op basis waarvan zij een initiatiefvoorstel kunnen indienen. Een initiatiefvoorstel is zwaarder dan een motie, dat GS oproept tot actie. Een initiatiefvoorstel is een uitgewerkt plan met daarin voorstellen die na aanname bindend zijn.

Met dit initiatiefvoorstel stellen D66 en PRO voor om sociale veiligheid nadrukkelijker mee te nemen binnen bestaande provinciale verantwoordelijkheden. Aanleiding is dat veel inwoners van Zuid-Holland, en met name vrouwen en meisjes, zich niet altijd veilig voelen in de openbare ruimte en het openbaar vervoer, waardoor zij hun gedrag aanpassen en minder gebruikmaken van publieke voorzieningen en openbare ruimte. Het voorstel beoogt om binnen bestaande taken meer aandacht te geven aan de manier waarop inwoners hun leefomgeving ervaren.

Het college staat positief tegenover de strategische verankering van sociale veiligheid en de bewegingsvrijheid van met name vrouwen en meisjes in de fysieke leefomgeving. Tegelijkertijd bakent het college de provinciale rol zuiver af ten opzichte van gemeenten en partners.

Het college adviseert positief over het opzetten van een gemeentelijke inventarisatie (onderdeel B), Onderdeel C (kennis- en innovatiesessie/toolkit), het verwerken van sociale veiligheid in de Omgevingsvisie en de IPO-agenda (onderdeel D), en het instellen van de subsidieregeling voor New Towns en NPLV-gebieden (onderdeel E). Daarbij wordt voorgesteld direct te starten met een zevende module binnen de beproefde aanpak 'Gezond Ontwerpen' (voorstel uit onderdeel C). Vanwege de risico's rondom het verwachtingenmanagement richting onze inwoners, de overlap met reeds lopende participatietrajecten en de impact op de ambtelijke capaciteit, wordt negatief geadviseerd op onderdeel A, de grootschalige enquête onder inwoners.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 4.085.000

Programma : Voorgesteld wordt om dit bedrag te dekken vanuit de algemene reserve.

Financiële risico's : Beperkt. Door de opzet van de subsidieregeling als cofinancierings-instrument (multiplier-effect met gemeenten) worden risico's gespreid.

Het totaalbedrag is als volgt onderverdeeld:

- € 85.000 euro eenmalig (module sociale veiligheid, organisatie van een kennissessie en uitvraag ervaringen). Dit bedrag zou incidenteel worden toegevoegd aan ambitie 1 Samenwerken aan Zuid-Holland, beleidsdoel Sterke samenleving.

- € 4.000.000 voor de periode 2027-2030 (1 miljoen per jaar ten behoeve van de subsidieregeling New Towns en NPLV). De €4.000.000 subsidie zou worden

toegevoegd aan ambitie 6 Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland, beleidsdoel Wonen.

Juridisch kader

Het voorstel is getoetst aan de Provinciewet (artikelen 105, 143, 145 en 193 t/m 195) en het Besluit begroten en verantwoorden provincies en gemeenten (artikelen 7, 22 en 23). De subsidiecriteria worden nader uitgewerkt conform de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland.

Voorafgaande besluitvorming

18 juni 2026: Indiening van het initiatiefvoorstel 'Sociale veiligheid als basisvoorwaarde voor vrijheid en gelijkheid' door de fracties van D66 en PRO.

Proces

De zienswijze wordt na vaststelling direct toegezonden aan Provinciale Staten en daarna geagendeerd voor:

Procedurevergadering commissie BMM van 16 september 2026

Overlegvergadering commissie BMM van 9 oktober 2026

PS-vergadering van 14 oktober of 11 november 2026

Participatie en rolneming

De provincie kiest voor een verbindende en faciliterende rol:

- Gemeenten & regiopartners: Er wordt ingezet op maatwerk en gerichte kennisdeling via een inventarisatie van lokale behoeften en succesverhalen.
- Gezond ontwerpen: Inwoners en ervaringsdeskundigen worden via deze bestaande methodiek direct betrokken bij lopende ruimtelijke projecten om de sociale veiligheid ter plaatse te verhogen.
- Afbakening: De provincie waakt ervoor om niet op de stoel van de gemeente te gaan zitten en legt via het Omgevingsbeleid geen dwingende regels op aan medeoverheden.

Communicatiestrategie

De communicatie richt zich op het tonen van daadkracht door directe actie (de versnelling van de module Gezond Ontwerpen) en substantiële investeringen in kwetsbare wijken (New Towns/NPLV). Richting de samenleving wordt helder gemanaged wat de rol en bevoegdheid van de provincie is om het risico op teleurstelling over lokale openbare ruimtes te voorkomen.